

Toimitusjohtaja Jukka Ruusunen

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta 22.2.2017

Valtioneuvoston selonteko kansallisesta energia- ja ilmastostrategiasta vuoteen 2030

FINGRID

22.2.2017

”Edessä sähköjärjestelmän suurin murros: strategia antaa hyvät lähtökohdat viedä muutosta eteenpäin.”

Sähkömarkkinat matkalla takaisin markkinaehtoiselle uralle

24.11.2016 14:45 - Lehdistötiedotteet, Sähkömarkkinat

Hallituksen tavoite pyrkiä hiilettömään, puhtaaseen ja uusiutuvaan energiaan on kannatettava tavoite, kunhan vihreään sähköjärjestelmään siirrytään toimitusvarmuutta vaarantamatta ja kustannustehokkaasti, kommentoidaan Suomen kantaverkkoyhtiö Fingridistä hallituksen tänään julkistamaa energia- ja ilmastostrategiaa.

Sivun sisältö

- *Hallituksen energia- ja ilmastostrategia palauttaa sähkömarkkinoita takaisin markkinaehtoiselle uralle. Suomen ratkaisuilla on vaikutusta myös naapurimaihin. Hallituksen viesti on selvä, sähkömarkkinat voidaan pelastaa, jos Pohjoismaista löytyy poliittista tahtoa siihen,* toteaa Fingridin toimitusjohtaja Jukka Ruusunen.

Hallituksen tänään 24.11. julkistama energia- ja ilmastostrategia esittelee joukon sähkömarkkinoita ja sähköjärjestelmää koskevia linjauksia ja toimenpiteitä. Linjauksissa korostuvat sähkön kuluttajan aktiivinen rooli sähkömarkkinoilla, reaaliaikamarkkinoiden hintasignaalit ja yhteispohjoismaiset vähittäismarkkinat. Strategiassa korostuu myös siirtyminen älykkääseen sähköjärjestelmään, joka luo edellytyksiä myös sähköautojen yleistymiselle. Sähköautot osaltaan lisäävät järjestelmän joustavuutta ja edesauttavat sähköjärjestelmän muutosta vähähiiliseksi.

Suomen ja Ruotsin välille rakennettavan kolmannen vaihtosähköyhteyden saattaminen EU:n tärkeiden hankkeiden listalle vuoden 2017 aikana on tärkeää sen edistämiseksi. Fingridin tavoitteena on rakentaa uusi yhteys valmiiksi vuoteen 2025 mennessä.

- *Fingrid tukee hallituksen tavoitetta vahvistaa sähkömarkkinoiden markkinaehtoisuutta ja luopua laajamittaisista uusiutuvan energian tuista vuoden 2020 jälkeen. Siirtyminen vihreään sähköjärjestelmään edellyttää yhteisiä alueellisia päätöksiä ja toimia,* korostaa Ruusunen.

Fingridin näkemyksen mukaan tulevaisuuden vihreään sähköjärjestelmään siirtyminen kiteytyy sähkön käyttäjän aseman vahvistamiseen, markkinapaikkojen kehittämiseen siten, että ne vastaavat tuotantorakenteen muutokseen sekä markkinatoimijoiden aktiiviseen osallistumiseen sähköjärjestelmän tasapainottamiseksi. Energia- ja ilmastostrategiassa nämä tavoitteet on huomioitu hyvällä tavalla.

Strategian keskeiset kysymykset Fingridin näkökulmasta

Muita strategiassa käsiteltäviä/linjattavia asioita

- **Toimiva, kustannustehokas sähköjärjestelmä ja toimivat markkinat**
  - Tavoitteena on sähköjärjestelmän hyvän toimivuuden varmistaminen sähköjärjestelmän ja energiantuotannon muutoksessa. Haasteena on sähkötehon riittävyys huippukulutuksen aikana, hetkellisten tuotannon ja kulutuksen muutosten hallinta ja tasapainon ylläpitäminen
- **Toimiva, kustannustehokas kaasujärjestelmä ja kilpailuun perustuvat markkinat**
- **EU:n 2030 päästökaupan ulkopuolisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen**
  - EU:ssa on päätetty että vuoden 2030 ei-päästökauppasektorin EU tavoite on 30 % päästöjen vähentämistavoite vuoden 2005 tasosta. Komissio antoi heinäkuussa 2016 esityksen taakanjakoasetuksesta, jossa Suomelle tavoite oli -39 %:n.
- **Energiatehokkuustoimet**
  - Energiatehokkuustoimenpiteellä vaikutetaan tyypillisesti usean tavoitteen saavuttamiseen. Energiatehokkuus auttaa voimakkaasti muiden tavoitteiden saavuttamisessa.

Energia- ja ilmastostrategian keskeiset linjaukset (1)

- **Saavutetaan hallitusohjelman energiatavoitteet**
  - Uusiutuva energia 50 % energian loppukäytöstä
  - Omavaraisuus 55 % energian loppukäytöstä
  - Öljyn energiakäytön puolitus vuoteen 2005 verrattuna (bensa, diesel, polttoöljyt, kotimaan lentoliikenteen polttoaineet)
  - Tieliikenteen biopolttoaineet energiasisältönä sekoitusvelvoite 30 % (aiemmin 23,5 % energiasisällöstä)
  - Lopetetaan kivihiilen käyttö ottaen huomioon energian toimitusvarmuus, huoltovarmuus ja poikkeukselliset tilanteet. Valmistellaan asiaa koskeva lakiesitys tämän hallituskauden aikana.
- Politikkatoimia ohjaa kustannustehokkuus ja energiajärjestelmän muutostarpeet
- **Sähkömarkkinoiden toimintaa kehitetään** Pohjoismaiden ja Baltian alueellisten ja eurooppalaisten markkinoiden lähtökohdista.
- Kulutuksen ja tuotannon joustavuutta ja aktiivista osallistumista edistetään sähkömarkkinoille **älykkäiden ratkaisuiden** avulla (kysyntäjousto ja varastot)
- Pohjois-Suomen ja Pohjois-Ruotsin välille suunniteltu siirtoyhteys on välttämätön riittävän siirtokapasiteetin varmistamiseksi. Tavoitteena on saada siirtoyhteys EU:n PCI-listalle vuonna 2017

Strategian vahvuudet (1/3)

- Paluu **markkinaehtoiselle** uralle
- Selkeä pyrkimys **tasapainoon**:
  - *Ilmastonmuutoksen torjunta*
  - *Toimitusvarmuus*
  - *Kustannustehokkuus*
- Sähkötehon riittävyys huippukulutuksen aikana, hetkellisten tuotannon ja kulutuksen muutosten hallinta ja tasapainon ylläpitäminen pyritään ratkaisemaan markkinaehtoisesti

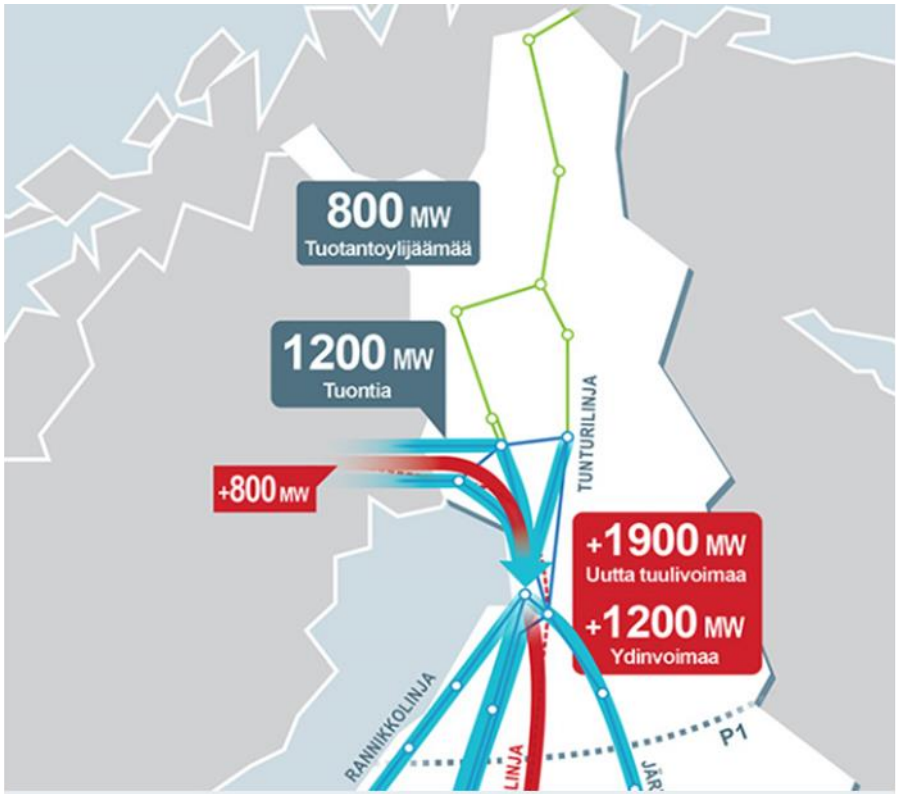
Strategian vahvuudet (2/3)

- Osana markkinaehtoista valintaa korostetaan siirtymistä älykkääseen sähköjärjestelmään:
  - **Kuluttaja keskiössä**
  - Älyverkot
  - Sähköautot
  - Yhteispohjoismaiset vähittäismarkkinat

Strategian vahvuudet (3/3)

- Alueellisuus tuotu paremmin mukaan (Pohjoismaat, Baltia)
  - Tarvitaan kuitenkin lisää konkretiaa ja käytännön toimenpiteitä
- Kolmas vaihtosähköyhteys Ruotsiin on Suomelle elintärkeä
  - Lisää maiden välistä siirtokapasiteettia 800 MW; 30 prosenttia lisää nykyiseen
  - Tehostaa pohjoismaisten sähkömarkkinoiden toimintaa: lisää kilpailua
  - Parantaa mahdollisuuksia uusiutuvan energian investointeihin molemmissa maissa
  - Parantaa pohjoismaisen sähköjärjestelmän käyttövarmuutta
  - Edesauttaa sähkön riittävyyttä talvipakkasilla

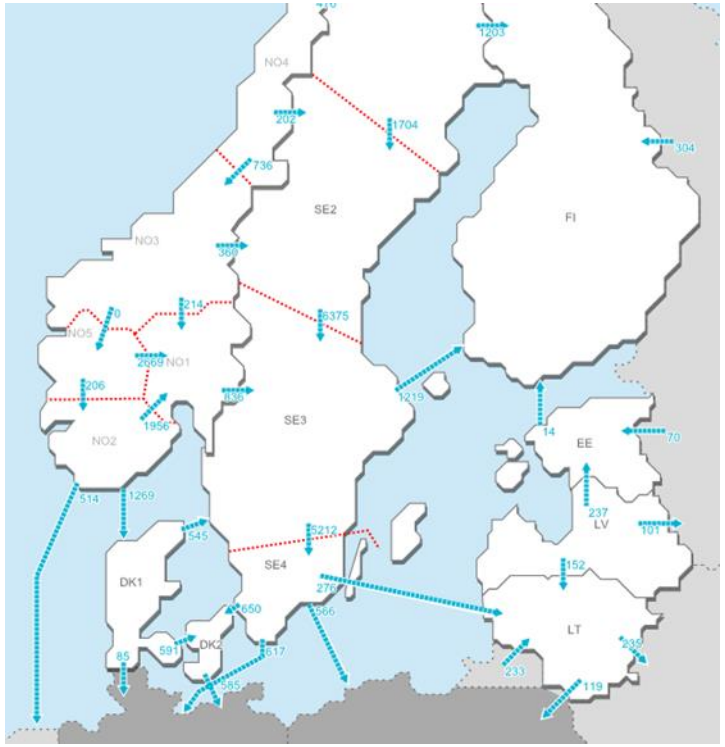

- Voimajohdon kokonaispituus noin 370 km
- Kustannukset noin 200 miljoonaa euroa
- Valmistuu vuoteen 2025 mennessä.

FINGRID

Strategian heikkoudet (1/2)

- **Sähkön hinta määräytyy kansainvälisillä markkinoilla**: hinta määrittelee mahdollisuudet tehdä markkinaehtoisia investointeja sähkön tuotantoon
- Sähkön tuotannon **kiristyvä kansainvälinen kilpailu** jää strategiassa liian vähälle huomiolle:
  - Suomeen voidaan tuoda yli 5500 MW teholla sähköä vuoden 2025 jälkeen
  - Pohjoismaissa kymmenen vuoden päästä yli 20 000 MW tuulivoimaa
  - Pohjoismaiden siirtoyhteydet Eurooppaan kasvamassa 4000 MW:sta 11 000 MW:iin

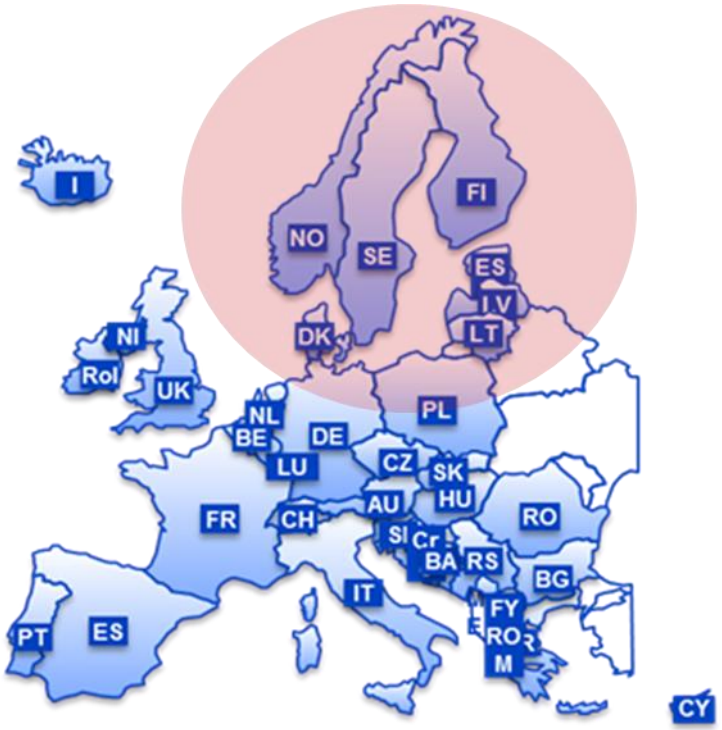
Strategian keskeisimpiä kysymyksiä tulisi olla: **millä turvataan suomalaisen sähköntuotannon kansainvälinen kilpailukyky**

FINGRID

Strategian heikkoudet (2/2)

Suomi ei kykene ratkaisemaan suuria ongelmia yksin!

- Sähkötehon riittävyys huippukulutuksen aikana, hetkellisten tuotannon ja kulutuksen muutosten hallinta ja tasapainon ylläpitäminen vaativat tiivistä **kansainvälistä yhteistyötä Itämeren alueella**
- Poliitikkojen on otettava selkeä vastuu Itämeren alueen sähkömarkkinoiden kehittämisestä: Suomi ja Ruotsi avainasemassa
- Jorma Ollilan raportista tulossa suosituksia, jotka kannattaa ottaa vakavasti

FINGRID

Kiitos!

Fingrid Oyj
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki
PL 530, 00101 Helsinki
Puh. 030 395 5000
Fax 030 395 5196

GREAT PLACE TO WORK Suomen parhaat työpaikat 2016 Finland

FINGRID